

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.) ==

VASUTI SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS :

BANOVITS LÁSZLÓ, segéd-titkár.

Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona
Fél évre ... .. 4 korona
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkesztőség :
Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre ... .. 14— kor.
Fél évre ... .. 7— kor.
Negyed évre ... .. 3-50 kcr.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig)
a »Nemzeti« balesetbiztosító részve-
társ.-nál 3000 koronára halál esetre
és 3000 koronára állandó munka-
képtelenség esetére szól.

A költségvetés.

Miskolcz, 1904. október 29.

Lukács László pénzügyminiszter a Ház elé terjesztette az 1905-ik évi költségvetést, a melynek a kereskedelmi tárczát illető részéből kivéve a bennünket közelebbről érdeklő adatokat, kitűnik, hogy ezen tárcza rendes kiadásai a jövő évre 6.980,641 koronával emelkednek.

A magyar királyi államvasutaknál a többlet 3.816,850 korona. Ebből az államvasuti alkalmazottak illetményeinek szabályozása, továbbá a nyugdíjintézet-, betegsegélyző- és nyugbérpénztárhoz való hozzájárulás emelkedése s végül a személyzetnek nyújtandó pihenési idő fokozatos szabályozása 1.925,780 korona költséget igényelnek, az 1905. évre kilátásba vett vonalszaporulat 69,000 korona költséget okoz, a többletnek még fenmaradó részét a forgalom emelkedésével kapcsolatban felmerülő nagyobb üzleti költségek okozzák.

Kiemeljük ebből az indokolásból azt a pontot, a mely szerint a kormány a személyzetnek nyújtandó pihenési idő fokozatos szabályozását is feladatai közé vette és ennek a tervének megvalósítására máris tekintélyes összeget hozott előirányzatba.

Örömmel emeljük ki azért, mert azt látjuk ebből a pontból, hogy komoly törekvése a felsőbbségnek minden tekintetben olyan alapokra fektetni az alkalmazottak sorsát, hogy egyrészt a humanizmus követelményeinek elég legyen téve, másrészt pedig az alkalmazottak megelégedéséhez is út nyitassék.

Bár még nem ismerjük a módokat, a melyek segítségével a felsőbbség elismerésre méltó terveit megvalósítani szándékozik, de meg vagyunk róla győződve, hogy a jó akarat, melylyel ezen ügyet felkarolta, meg is fogja hozni a maga gyümölcsét.

Az új jelzési szabályzat.

Irta: Banovits László.

Október 29.

Az 1906-ik év január elsejével új jelzési szabályzat fog életbe lépni a magyar—osztrák birodalom összes vasutain. A magyar vasutakra a jelzési szabályzatot a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. é. márczius hó 26 án 15400. sz. alatt adta ki s az f. é. május 1 én jelent meg „*Jelzési szabályzat fővasutak és helyi érdekű vasutak számára*“ czimmal.

Ezen új „jelzési szabályzat“ érvénybe léptetésével egyidejűleg megszűnik a 28 éven át érvényben volt s a közmunka és közlekedési magy. kir. miniszter 1877. évi február hó 10 én ad 953. szám alatt kelt szabályrendeletével életre hívott „jelzési utasítás“ érvényessége.

Az új jelzési szabályzat tanulmányozás végett már hosszabb idő előtt kiadott a szakhivataloknál s így az abban foglaltak már nem képezvén titkot, ezélszerűnek tartjuk annak tartalmát röviden olvasóinkkal ismertetni.

Általában az új jelzési szabályzat beosztás tekintetében megegyezik a régi jelzési utasítással, de csoportosítása kedvezőbb, vannak benne hasznos változtatások, utasítások, melyeket az illető helyeken fognak ismertetni; nagy előnye az új jelzési szabályzatnak, hogy nem külön részben magyarázza a jelzések alkalmazási módját, mint a régi jelzési utasítás, hanem rögtön a jelzések ismertetése után.

A jelzésre eddig használt színeket egy új szín tarkítja, a kék szín, mely a tolatási, mozdítási tilalom kifejezésére nyer alkalmazást s mely újabb szín felvétele nem volt felesleges szaporítás, sőt üdvös újítás. Ezzel a színnel lesznek jelezve éjjel a tartalék mozdonyok is, ily színű zászlóval illetve éjjel lámpással fedezik a postaközegek az általuk végzett kezelést is.

Teljesen új dolog az u. n. előjelzők, a „szabad“ jelzés éjszaka általában fehér világgal lesz kifejezve, ellentétben a régi jelzési utasításnak a védjelzőkre vonatkozó része azon rendelkezésével, hogy a „szabad bemenet“ kifejezésére zöld világ használható.

Az új szabályzatban a fehér szín mindig az akadály nélküliség szabad menet, a zöld látogatjuk meg, melynek alapítását a Csiszterczitáknak a XII század második felében történt letelepedésével hozzák kapcsolatba.

A középkorban Bártfán vezetett kereskedelmi útja, a mi a város felvirágozását rendkívüli módon előmozdította.

Bártfa építkezési emlékei közül kiváló említést érdemel a városháza és a szent Egyed temploma. A városháza a XV század első feléből származik és Magyarország legrégibb és legszebb reneszánsz korabeli építményei közé sorolandó. A gazdag levéltár igen régi okmányokat, fegyvereket és régiségeket rejt magában.

Félórányira a várostól fekszik a hatalmas fellendülésnek örvendő Bártfa gyógyhely vastartalmu forrásaival. — Arany belükkel van írva fürdőnk történetében hazánk védő angyalának, felejthetetlen Erzsébet királynénak látogatása, a ki 1895-ben gyógyulás végett itt tartózkodván, a Deák-szállóban lakott, melynek balszárnya volt fentartva a legmagasabb fürdővendég és környezete számára. A gyógyvendégek és Sárosmegye lakossága a felejthetlen királynénak ércszobrot emeltek, mely a Deák-szálloda előtt áll és 1903. évben ünnepélyesen lepleztetett le.

A legkellemesebb kirándulás a Broznik patak völgyében a főút mentén fekvő és

TÁRCZA.

Vándorlás Rákóczi birodalmában.

Irta: Siegmeth Károly.

(Kivonat az október 20-án Ruttkán tartott felolvasásból.)

Az erdős Kárpátok a magyar keleti Kárpátok legnyugatibb részét képezik s a Tárca völgyétől a Laborezig terjednek. Miként neve is mutatja, az egész hegység erdővel fedett csucsokból és gerincekből áll, melyek a tenyészhatárt sehol sem haladják felül.

Eme vidékünkön nagyon sűrűn találkozunk a Rákóczi korára vonatkozó emlékekkel: Makovicza, Zboró, Sáros, Sárospatak, Regécz, Szerenes a szabadsághősök erős várai voltak és Eperjesen, Kassán, Sátoraljaujhelyen, valamint Tokajban a szabadságharcz jelentékeny eseményei játszódtak le.

Borsiban ringatták II. Rákóczi Ferenc bölesőjét, míg Sárospatakon és Szerenesen ezen hős nemzedék egyik bajnokának fáradt teste lett örök nyugalom.

Joggal nevezzük tehát az erdős Kárpátokat Rákóczi birodalmának.

Vándorlásunkat éjszaknyugaton kezdjük meg és legelőször is Bártfa ősrégi városát

szin az óvatosság, lassu menet s a vörös szin a tilalom, a megállás jele.

De mindezekről bővebben majd a részleteknél.

Sokban felülmulja az új jelzési szabályzat a régi utasítást a kifejezések szabatossága és magyarossága által is.

A hosszas évek használata s ama szoros kapcsolatnál fogva, melylyel az a vasuti szolgálat végrehajtásával összefüggött, kegyelettel bucsuzunk el ugyan a régi jelzési utasítástól, de amidőn elparentáljuk, ez a kegyeletes érzésünk nem gátolja azt, hogy ne üdvözljük örömmel az új jelzési szabályzatot, mely képletesen szólván, a réginek hamvaiból sarjadzott ki, mert épen a régi utasítás hosszas használata fedezte fel a hiányokat, amelyek abban voltak, épen a réginek praktikus használata keltette azokat az új még praktikusabb eszméket, amelyek azután a kivitelre megérvén, az új jelzési utasításban kifejezésre is jutottak.

A forgalom rohamos növekedése, az újabb berendezések egy-egy lépéssel vitték közelebb sirjához a régi jelzési utasítást, mert a gyakorlati szakember észrevette, hogy a régi utasítás már nem elég, nem felel meg

az új viszonyoknak s praktikus érzéke, melyek ép a régi jelzési utasításokban való jártassága, annak huzamos használata fejlesztett ki, megtalálta azokat az újításokat, amelyek a mostani viszonyok mellett a forgalombiztonság megóvásának fokozására szükségesek.

Az új jelzési szabályzat minden pontja, határozománya igazolja azt, hogy annak megalkotóit mindenben a mostani viszonyoknak megfelelő gyakorlati szempontok vezették, szorgos elkerülésével mindannak, ami felesleges, ami csak zavarólag hatna.

Mert ha valahol, ép a vasuti jelzések megállapításánál kellett szigoruan ügyelni arra, hogy a szükségesen elég mértéke tul ne lépessék, de egyuttal az el is éressék.

Ugyanis míg egyrészt a szükségesnél kevesebb jelzés végzetes következményekkel járhat, addig a sok felesleges jelzés alkalmazása is súlyos veszélyeket rejthet magában, mert a jelzések alkalmazása, kivitele s a jelző eszközök nagyobb részben a kevés iskolai képzettségű s így szűkebb látókörű s felfogási képességgel bíró alkalmazottak kezében vannak s így a túlzott mérték a túlsok jelzés megtanulása s azok fejben tar-

Makovicza vára romjaival koronázott Zboró felé vezet Nemsokára, hogy a fővölgybe le térünk, az országot mellett régi, Serédy Gáspár emlékének szentelt emlékkövet találunk, melyhez következő monda lűződik: Serédy Gáspár várura volt Makoviczának. Egykor vig poharazás közben barátjának, Rákóczinak szavát adta, hogy a várat átengedi, ha ez képes lesz neki egy éven belül 16000 egyenlő veretű körmőczi aranyat átadni. Az év lejárt, midőn a toronyőr gazdájának jelenté, hogy Rákóczi nagy kísérettel közeledik a várhoz. Serédy elejébe lovgol s a mai emlék helyén találkoznak. »Itt vannak az aranyak«, voltak Rákóczi szavai és intésére hozzák a csatlósok az aranynyal telt zsákokat. Serédy elsápad, számol, egyre számol! Egy sem hiányzik és őneki szavát be kell váltania. De a kedves vártól való elválás fájdalma szívét megtörte és élettele nélkül rogyott össze.

Zboró községben magában van a Rákóczi-féle vár; reneszánsz izlésű építmény a XVII. századból. Itt van ama híres 100 hárs, melyek alól Rákóczi György kiadványait keltezni szokta »Datum sub centum illis«.

Itt sűrűn találkoztak a kurucz vezérek és (1690. szeptember 25-én de Camelis József görög-katholikus püspök rendeletére egyházmegyei zsinat tartatott.

Az Eperjes felé vezető uton Deméthe és Töltszék között nemsokára megpillantjuk Kapi-vár romjait, melynek helyén állítólag már a rómaiak idejében határország volt. A vár 1300-ig a Maglód-család birtokában volt s ennek nevét 1410-ig viselte, a mely időben Zsigmond király adománya folytán Kapi András tulajdonába ment át. 1709-ben a várat Usz Bálint hős védelme daczára Telekessy elfoglalta és lerombolta. Usz özvegye, Gergelaky Éva ugyan felépíttette, azonban kénytelen volt azt 1715-ben ismét leromboltatni.

A távolból láthatjuk trahitkúpon épült és 1642-ben Rákóczy György birtokába került Sáros várának romjait.

A vár alatti kastélyban fogta el 1701. április 18-án a Salm ezred egy csapatja II. Rákóczi Ferenczet és vitte el Bécsujhelybe.

A mint berobogunk az eperjesi pályaudvarba, elértük Sárosvármegye székhelyét.

1685-ben Eperjest Schultz császári tábornok foglalta el. Ekkor nehéz idők jártak a városra. Az a hely, hol ma a Szentháromság-szobor áll, színhelye volt a hírhedt vérszomjas Caraffa vértörvényszékének. Itt végeztetett ki az 1687. év márczius és május hónapjaiban 23 protestáns nemes. A minden emberi érzésből kivetkőzött dühöngő ezt a hajmeresztő színjátékot háza ablakából nézte végig.

Az országot irányában délkelet felé haladva,

tása is már nagy nehézséggel járt volna s az alkalmazásban zavarokra s ezek folytán balesetekre is adhatna alkalmat.

(Folyt. köv.)

Az őszi vasuti forgalom korlátozása

Október 29.

A vasuti üzletszabályzat 55. §-ának 1. pontja értelmében a vasut csak akkor köteles az árukat fuvarozás végett átvenni, ha azok szállítása azonnal eszközölhető. — Beszüntetheti vagy korlátozhatja tehát az árufelvételt akkor is ha a rendes fuvarozási eszközökben, különösen kocsikban hiány mutatkozik. Emellett, ha az árut a feladótól el is fogadja megőrzés céljából, ez csak oly értelmű korlátozással történik, miszerint a szállítási határidő nem a felvételtől, hanem a tényleges elszállítástól kezdődik. — Ugyancsak joga van a vasutnak árutorlódások elkerülése és a forgalmi rend fenntartása céljából a szállító felek által be- és kirakandó áruknál megrövidíteni a be- vagy kirakásra szolgáló és a díjszabásokban megállapított határidőket.

Azt lehet mondani, hogy évről-évre — majdnem kivétel nélkül minden hazai vasutnál — megisméltódnak az áruszállítás ezen korlátozásai.

a sóvári hegység felé közeledünk, az 1092 m. magas Simonka hegy alján vannak a világhírű Dubniki és Vörösvágási opál-bányák

Innen nagyon könnyen érhetünk az Ócsva völgyébe s ennek mentén a Trachyt hegylánc nyugati lábánál elterülő Rank-Herlányi fürdőbe, melynek az 1875. évben 404 méter mélységben kifurt szökőforrása világhírű.

Mintegy 3 órai kocsizás után beérünk Felsőmagyarország metropolisába, Kassára

A Kossuth Lajos-utcát elhagyva, közvetlenül a Főtéren, a méltóságtejes góthikus dóm előtt találjuk magunkat, a mely a legújabb időben átépítésen ment keresztül.

A mű szellemi alkotójának Vilhard d'Honnecourt nevű, híres francia műépítész tartják. A szentély minden bizonytalán Róbert Károly trónralépte előtt (1307—1342.) készen állott.

I. Lajos uralkodása idején a dóm befejezést nyert és a középhajót s a mellékhajókat beboltozták. Legjobban haladt az építés Corvin Mátyás idejében (1457—1490.)

A dóm déli oldalán emelkedik az ősrégi Mihály kápolna, mely körülbelül 1260-ban épült. Az egyes részletek még szigorúan francia jelleget mutatnak és a góthika virágzásának korából származnak.

(Vége köv.)

Magától értetődik azonban, hogy a *szállítást korlátozó minden intézkedésnek káros hatása van az iparra és kereskedelemre.* A feladótól azáltal, hogy az áru szállítási határideje nem a felvételtől, hanem az elszállítástól kezdődik, el van véve a mód, hogy csak megközelítőleg is tájékozva legyen a küldemény megérkezésének várható időpontjáról és így a szállítási időtartam tekintetében minden kombináció vagy számítás lehetősége ki van zárva. Emellett még kötelezve van a 9 nappali órán túl tartó be- vagy kirakási késedelemért kocsiallaspénzt fizetni, anélkül, hogy bármely méltánylandó körülmény figyelembevételére számíthatna.

Más években a kereskedelmi világ szó nélkül viseli a forgalmi korlátozásokat, mert jól tudja, hogy tulnyomóan mezőgazdasági államban, a szállítás őszi fellendülése nehézségeket okoz a vasutak szállítási üzletének lebonyolításánál. Azonban a folyó évben, amikor az aratási eredmények gyöngék és az ugynevezett őszi gabona-kampány nagy része elmarad ami az iparcikkek forgalmát is igen hátrányosan befolyásolja, a korlátozó rendeletek kiadása miatt csaknem általános a panasz. Éppen ezért véleményünk szerint a jövőre nézve gondoskodni kellene olyan módokról, különösen a hazai vasutak kocsiallományának jelentékeny szaporításáról, a kocsik intézési és elosztási rendszer reformjáról, amelyek lehetővé tennék, hogy a kereskedelmi életet bénító korlátozások mentől ritkábban forduljanak elő- és minél rövidebb időre terjedjenek.

E részben figyelmet érdemel a svájci szövetségtanácsnak határozata, amely midőn az őszi forgalom folytán bizonyos korlátozásokat megenged, egyúttal megfelelő könnyítéseket is engedélyez, nevezetesen:

1. Oly áruk kirakásának határideje, amelyeket díjszabás szerint a címzett tartozik kirakni, leszállítható 8 nappali órára, de csakis oly esetekben, ha az áruk elfuvarozása az állomásról vagy a rakodóhelyről nem több, mint 2 kilométer távolságra történik. — A nappali órák a szállítási szabályzat 55. §-a szerint számíttatnak.

2. Ha ugyanazon címzett részére egyidőben több, mint 3 kocsirakomány értesített és áll készen, akkor az 1. pont alatti korlátozása a kirakási időnek nem nyer alkalmazást, hanem a szabályszerű kirakási idő jön figyelembe.

3. A közönségnek meg kell engedni, hogy az őszi forgalom tartama alatt a be- és kirakást a déli idő alatt is folytathassák és este egész a sötétség beálltáig kiterjesztéssék.

4. Felhívatnak a vasutakat, hogy gondoskodjanak a megfelelő időben az őszi forgalom lebonyolításáról, különösen vegyék figye-

lembe a kocsiknak a feladási állomásokról való pontos és gyors indítását, azoknak a közbeeső és rendező pályaudvarokon tartózkodásának lehető megrövidítését és általában a tényleges szállítási idő lehető gyorsítását.

5. A kirakási idő megrövidítése legfeljebb 1904. november 15 ig tarthat. A korlátozás kezdetének időpontja előzetesen hirdetendő a hivatalos lapban és az egyes igazgatóságok helyi lapjaiban és egyuttal közzéteendő a 3. alatti kedvezmény is.

Gőzvasut füst nélkül.

Irta: Schindler Viktor.

Október 29.

(Folytatás.)

Ugyanezt kell a mozdony személyzetnek előírni állomásokba való be- és kihaladás, továbbá állomásokon való tolatás alkalmával is, bár ez a mozdony személyzetnek eleinte nem fog tetszeni szokatlansága, továbbá azon balhiedelme miatt, hogy a kellő gőzfeszély a kazánban nem lesz megtartható, mivel a betóduló hideg levegő hűti a kazánt. A mozdony személyzetnek egy kis ügyeskedése mellett azonban bebizonyított dolog, hogy ezen dolgok be nem következnek. Igen könnyen ellenőrizhető ezen működés nappal az által, hogy nem látunk füstképződést, éjjel pedig az, hogy a lokomotív tüzelőajtó nyitva van, könnyen észlelhető a szerkocsin megjelenő fényfolt által; ez utóbbi ellenőrzés még robogó gyorsvonatokon is eszközölhető, midőn azok állomásokon keresztül mennek

Igaz, hogy ha ezen tüzelő ajtó nyitvahagyás a mozdony személyzetnél elrendeltetik, az ajtó szerkezeten némi változtatás lesz eszközöndő, de ez a csekély átalakítás oly kevés hitelt vesz majd igénybe, hogy amozdony személyzet egy kis megerőltetését még hozzá adva, megfogja érni azt az előnyt, hogy az utasok és alkalmazottak nem lesznek kénytelenek annyi pernyét nyelni és kormot a szemökből kitörölni.

Azon füstképződést illetőleg, melyet fűtőházaknál tapasztalunk, mely az előbbi füstképződéshez képest nem annyira kellemetlenségével, mint nagy mennyiségével tűnik ki, a legegyszerűbb orvosság a füstgázoknak megszüntetésére az, hogy magas kéményekbe vezetjük a füstöt s ezáltal a léghuzamot növelve, a szenet jobban égetjük el és a füstöt magát magasabb régiókba adjuk ki, a mi a kellemetlenségből jelentékenyen levon. Nem

szükséges minden mozdonyállás felett ily magas kéményt alkalmazni, hanem elégséges egy magas gyárkéménybe az összes fűtőházi kűrtöket bevezetni, a mi úgy a tökéletes elégségesnek, mint a magasba vezetésnek megfelelő.

A vasutak vezetőségeinek tehát igen hatalmas tere van arra nézve, hogy az utasokat a lokomotívok eme igen kellemetlen tulajdonságaitól megszabadítsa. Ez azonban nem lesz könnyen keresztül vihető a lokomotív személyzetnek már amugy is igen nagy megterhelése mellett, még egy új kötelességgel való megterhelése miatt, továbbá a nehéz ellenőrzés és az egyes okvetlenül alkalmazásra váró szenek el nem kerülhetése miatt is.

Egyes szenek ugyanis igen nagy füstképződés mellett égnek el, mint például: a lupényi, a drenkovai és zsilvölgyi szenek, melyek épenséggel nem különbözhetnek ki már csak azon szempontból sem, mert jó, magyar szenek. Ha szén helyett kox tüzeltenék el, mint az a debreczeni, brassói és kassai városi gőzvasutnál történik, akkor a füstképződésnek eleje vétetnék, de mivel ez rendkívüli drága lenne, a megvalósításra nincsen semmi remény.

Olesón egyszerűen tehát a füstképződés maga a mozdony személyzet van hivatva segíteni, a mi tényleg könnyen elérhető gondosság, kitartó ellenőrzés és helyes oktatás mellett.

(Vége.)

HETI KRÓNIKA.

A balti flottával kezdődik énekem
És csak az nyugtat meg, hogy nem jöhet nekem,
Mint a Hull városi békés halaszoknak,
Akkik miatt még a brittek keztyüt dobnak
A hős oroszoknak, — bár átok száll rájuk:
Hull mellett volt első győzelmes csatájuk . . .

Megrázva hireim a krónika-rostán,
Jelentem, nagy lopás volt a pesti postán . . .
Egy levélhordótól oly levelet loptak,
Melyben ezret érő drága-kövek voltak.
A titkos rendőrök kutattak nagy lázba'
S egy ekszert találtak már a zálogházba . . .

New York színházában történt ez az eset,
Egy ur aki éppen életpárt keresett,
Amíg a legújabb bohózatot nézte,
Zsöllye-szomszédnője kacsóit megkérte,
Az nem mondott ellent és a darab végén
Esküvőre mentek, kéz a kézbe békén . . .

Kiesi Svédországból érdekes hírt kaptunk.
Kulturánkban erre aligha akadtunk . . .
Egy svéd falucskába barlang lakók élnek
S száználmas voltokról esodákat regélnek.
Kő még a baltájuk, ugy mint egykor régen
És megélnek szépen nyers-huson meg véren

Egy angol főurnak bankettet rendeztek.
Pompás volt a pezsgő, mesés volt a beafstek.
Amint vigassággal isznak és harapnak.
Látja az ünnepeit: tizenhárman vannak.
Hirtelen elsápadt, valamit dadogott
S szívét hűdés érte, egy percz mulva halott.

A provizorium meg van már szavazva
S mondják választás lesz legkésőbb tavaszra.
Új arcok kellenek gróf Tisza Pistának.
No minket nem fog el majd a honfi bánat . . .
Hálátlan egy kenyér az a politika.
Hej többet ér annál egy jó **pragmatika**.

Passe-partout.

HIREK.

Halottak napja.

Október 29.

Memento! . . . Megjött a gyászolások bo-
rongó ünnepnapja. A halottak kertjének
esőndjében egy napra felzug az Élet zürza-
varos muzsikája. — Büszke obeliszek körül
vagy besüppedt sirhantoknál imát mormolnak
az emlékezés hangulatától megkapott embe-
rek és a gazdag vörös fényű lampionokat
gyújt az emlékezés oltárán, a szegény ember
fia pedig pislogó gyertyácskákat tűz le a
novemberi ködben megnyirkosodott dom-
bokra . . . És a szerény télizöldek tömke-
légében virul a rózsákból, kaméliákból font
koszoruk garmadája, érzéki illattal töltve be
a ködös, páras novemberi estét . . .

Halottak ünnepe! A te napod megtartásá-
ban még ma is nagyon sok a mesterkélttség.
Mert a fény, mely ilyenkor pirosra festi a
halottak kertjének ködpáras levegőjét, az a
szingazdag virág tenger, mely gazdagnak és
szegénynek sirját elborítja, hivalkodó emlé-
kezés . . . Külszin, parádés látszat, mely
nem illik a természetnek ahhoz a szomorú
örléséhez, amit az temető-kertekben végez.

És vajjon a szív kegyelele, ilyen csillogó
estéken mindenkinél benső megemlékezésből
is fakad-e?!

Hisz, ha esupán a halottak estéjének illu-
minációjában foganhat meg az őszinte, igaz
megemlékezés, hogy tartanak azok gyász-
ünnepet, akik kedveseik kihült testét halott-

égető kemenczékben adják át az enyészetnek
és a porrá égett hamvakat egyszerűen elfa-
lazzák . . . Egy szám, egy név a falon.

Ilyen a halottégetők temetője.

Itt unes hivalkodás halottak ünnepén,
se lampion, se koszorú, de azért meggyá-
szolják ezeket a haló porokat is.

A szív mélységes benső gyászából sarjad
ezeknek a halottaknak az ünnepe. Igaz ke-
gyelet, mely többet ér minden külsőségnél.

Lélekben legyen hát meg nálunk is azon
a káprázatos fényű estén a Memento!

p

* **Uj osztálymérnök.** *Omaszta* Sándor, a
ruttkai üzletvezetőségénél beosztott mérnök,
a megüresedett homonnai osztálymérnökség
vezetőjévé rendeltetett ki.

* **Motorközlekedés Szeged és Nagyvárad kö-
zött.** Az államvasutak szeged—nagyvárad
vonalán, mely mint másodrendű vonal kezel-
tetik, a legközelebb motorközlekedést fognak
életbe léptetni. Naponként mindkét irányban
három három motorvonat fog járni. Szeged
és Szabadka között szintén motorközlekedést
terveznek.

* **Szabolcsmegyei h. é. vasutak fuziója.** A
Szabolcsvármegyei h. é. vasutak rt. és a
Nyíregyháza—mátészalkai h. é. vasut r. t.
fuzionálnak és a fuzió elhatározása végett
mindkét társaság nov. 5-én rendkívüli köz-
gyűlést tart.

* **Motor-üzem a miskolcz—torna—kassai
vonalon.** A miskolcz—torna—kassai vonalon
nov. hó elsején meginduló motorkocsi-mene-
tekhez nagyban folynak az előkészületek.
Az üzemet 3 drb Ganz féle de Dion Bouton
rendszerű motorkocsival fogják lebonyolítani.
A kísérletek a hét eleje óta tartatnak. A
legelső próba a miskolcz—diósgyőri vonalon
történt, ahol a motorokat bejáratták. Az
ujabbi próbák Tornáig tartattak és pénteken
volt az első menet Kassára. A próbamene-
tek *Fűrész* Sándor felügyelő, az üzletvezető-
ségi vontatási osztály főnökének vezérlete
alatt tartatnak. A próbák egy részén *Papp*
János vasuti és hajózási főfelügyelő és *Feny-
vessy* Soma igazgatósági mérnök is részt
vett. A kocsikkal az első tehervontatási pró-
bát f. hó 29-én, szombaton tartották. A ki-
sérletek eddig igen jó eredménnyel tartat-
tak, úgy, hogy valószínű az, hogy a biztos
megnyitás és akadálytalan forgalomlebonyo-
lítás könnyen lehetséges lesz.

* **A boszniai vasutak szállítási ügyében** az Országos iparegyesület felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez. Több panasz hangzott fel ugyanis arról, hogy a *bosnyák-hercegovinai hatóságok felügyelete alatt álló vasutak ipari termékekben való szükségleteiket*, ha nem is mindig, de több konkrét esetben, nyilvános pályázati felhívások mellőzésével szerzik be. Ez az eljárás a magyar iparosság jogos érdekeit sérti és azért az egyesület azt kéri, hogy a sérelem orvoslása érdekében a magyar kormány illetékes helyen közrehasson. A felterjesztésre a konkrét alkalmat egy vidéki szücsárú iparosnak panasza szolgáltatta. Ez az iparos már évek óta hasztalanul keresi a bosnyák vasutaknak a szücsárúk szállítására vonatkozó árlejtési hirdeteit. Kutatásának során arra az eredményre jutott, hogy a *bosnyák vasutak az árlejtésre való felhívások mellőzésével — osztrák iparosoknál szerzik be a szücsipari szükségleteiket.*

* **A pécsi közuti vasut** előmunkálatait megkezdte Pallós Ignác budapesti vállalkozó. A közigazgatási bejárás a tavaszon fog megtörténni.

* **Nagytapolcsány—trencsényi gyorsvonat.** A viczinálisokról sok furesa hír szól. Lassuságuk, kényelemszeretetük közmondásos. Ebben a trencsény—nagytapolcsányi vasut sem tesz kivételt. — megsérténé ezzel a tradíciót. A minap egy főrangú urhölgy Trencsény felé való utaztában fogatán a baáni vasuti állomáshoz igyekezett, de a vonatról lekésett. Mi volt mit tenni, utána indult az udvariati vonatnak és Tunrán utól is érte, menetjegyet is váltott és folytatta útját Trencsény felé. A vonat alighanem utközben megbánta baáni nagy sietségét és megszokott lassúságával jóvá tette megfontolatlanágából elkövetett hibáját, a melylyel egy főuri hölgyet majdnem zavarba hozott.

* **Osztrák vasutak bevételei.** Az Osztrák-Magyar Államvasuti társaság időszakai bevételei 1,979.135 koronára (—130.025 K), a Déli Vasut Társaság bevételei pedig 3,302.842 koronára (—224.707 K) rugtak.

* **Motorkocsi-fergalom és menetrendváltás.** Folyó évi nov. hó 1-től a miskolc—tornai és kassa—tornai vonalon motorkocsi-fergalom fog életbelépni. E naptól fogva a jelenleg közlekedő személyszállító vonatokon kívül, melyek ezentul is gőzüzemű mozdonnyal fognak továbbítani, Miskolc—Torna között irányonként még 3, Kassa—Torna között irányonként még 2 vonatot fog motorkocsikkal közlekedni, még pedig:

a 8803. számú motorkocsi-meneti indul Kassáról d. e. 10 óra 57 perczkor, Tornára érkezik délután 12 óra 12 perczkor,

a 8805 számú motorkocsi meneti indul

Kassáról délután 4 óra 53 perczkor, Tornára érkezik este 6 óra 08 perczkor,

a 8804. számú motorkocsi meneti indul Tornáról reggel 7 óra 35 perczkor, Kassára érkezik délelőtt 8 óra 54 perczkor,

a 8806. számú motorkocsi-meneti indul Tornáról délután 1 óra 54 perczkor, Kassára érkezik délután 3 óra 13 perczkor.

Ugyancsak november hó 1-től kezdődőleg változást szenved a kassa—tornai vonalon közlekedő 8801. és a szepti—tornai vonalon közlekedő 8914. számú vonatok menetrendje is, amennyiben a 8801. sz. vonat délután 1 óra 10 percz helyett 1 óra 15 perczkor fog Kassáról indulni és 3 óra helyett 3 óra 06 perczkor fog Tornára megérkezni, a 8914. sz. vonat pedig délután 2 óra 47 percz helyett 2 óra 52 perczkor fog Szepsiből indulni és 3 óra 42 percz helyett 3 óra 47 perczkor fog Metzenzöföre megérkezni.

A motorkocsikkal közlekedő vonatokhoz csak II. és III. osztályu menetjegyek fognak kiadatni, az érvényben levő személy- és és podgyászdijszabások egyébként változást nem szenvednek.

A motoros kocsikon állóhelyek is vannak, a nők számára külön szakasz nincs, dohányozni tilos, csak a perronon szabad füstölni, ölebek és vadászkutyák szállíthatók.

* **A kivándorlási ügynökök.** A belügyminiszter a „Cunard Steam Ship Company Limited“ liverpooli hajóstársaság által szállítási szerződések megkötése céljából Zólyomvármegye területére meghatalmazottul alkalmazott Sonnenfeld Mór meghatalmazásához adott jóváhagyást, továbbá Versecz város területére alkalmazott Krausz Ignác meghatalmazásához adott jóváhagyását megvonta, egyuttal pedig a következők alkalmazását jóváhagyta: Balogh István magánzó Aracson, Torontálvármegye területére, Hercezeg Ede Károly bizományos Besztercebányán, Zólyomvármegye területére és Thierfeld Dávid könyvkereskedő Fogarason, Fogaras, Szeben és Alsó-Fehér vármegyék területére.

Forgalmi akadályok. A zábráb-csáktornyai helyi érdekű vasuton az árvíz által okozott akadályok elhárításával már annyira előrehaladtak, hogy ezen a vonalon Zágráb és Novimaroff, valamint Varasd, Teplicz és Csáktornya között az összes forgalmat átszállás, illetőleg áthordás nélkül közvetítik és a forgalom még csak Novimaroff és Varasd-Teplicz állomások között szünetel.

* **Szoboszló—nagyleta—vértesi h. é. vasut.** A kereskedelmi miniszter Ledniczky Márton budapesti ügyvédnek az államvasutak Szoboszló állomásától, Hajduszovát község érintésével a debreczen—derecske—nagyletai h. é. vasut Derecske állomásáig és innét foly-

tatólag Konyár, Esztár, Pocsaj, Kismarja, Pélbárhida és Nyüved községek határain át a bihari h. é. vasutak Paptamási állomásáig, valamint az államvasutak Berettyó-Ujfalu állomásától Szentpéterszeg, Gáborján, Henczida, Esztár és Pocsaj községek határain át a debreczen—derecske—nagylétai h. é. vasut Nagyléta-Vértes állomásáig vezetendő 0-70 méteres keskeny nyomtávu gőzüzemű h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **Az olasz vasutak új bortarifái.** Annak következtében, hogy az ideiglenes olasz-magyar-osztrák kereskedelmi szerződés 1904. decz. 1-ig 6 frt 50 krajczárra, aranyban, emelte föl az olasz bor behozatali vámját Magyarországra és Ausztriába, az olasz kormány most a különben is olcsó vasuti borvamtarifákat még lejjebb szállította. Az új kivételes tarifa csak a Budapestre vagy Bécsbe szóló borszállítmányokra érvényes 1904. december 1-ig akkor, ha a szállítmány az olasz vasuti vonalakon legalább 600 kilométert fut be, vagy e távolságnak megfelelő szállítási díjat fizet, vagy ha a bor a Navigazione generale Italiana társaság hajóin érkezik Genua, Livorno, Ravenna vagy Velence kikötőjébe és onnan vasuton halad tovább. E kedvezményt csak olasz borok élvezik, de idegen vagy tartánykocsiban szállított borok nem. A Cormons, Perri vagy Pontebba határállomásokig szóló szállítási díjtételek a következők, legalább 10 tonna tartalmu kocsik után: 601—800 klm.-ig kocsikilométerenkint 0-1410 lira, 801—900 klm.-ig 0-1338 lira, 901—1000 klm.-ig 0-1298 lira, 1000 klm.-en túl 0-1225 lira. Ezenkívül minden kocsirakomány után 5-15 lira szállítási pótlék fizetendő.

* **Sárbogárd—lepsényi h. é. vasut.** A kereskedelemügyi miniszter Weisz Oszkár szombathelyi mérnöknek az államvasutak Sárbogárd állomásától Jenőfalva-telep, valamint Kálóz és Mezőszentgyörgy községek határain át a Déli vaspálya Lepsény állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **A közönség magatartása a közuti vasutakkal szemben.** A hamburgi felebbviteli bíróság egyik ítéletében erről a tárgyról a következő kijelentést teszi: „Egy elektromos közuti vasut a szűk nagyvárosi utcán, különösen az esti mesterséges világításnál, hátróztottan veszélyezteti az ott járó közönséget. Mivel azonban a közuti vasutak az évek során a nagyvárosi közönségnek ugyszólván nélkülözhetlen szükségévé lettek, mindenki tudomást szerezhetett azoknak mibenlétéről. És ha a nagyközönség a közuti vasutak előnyeit tudomásul veszi, egyszersmind kötelessége annak veszélyességét is tekintetbe venni. Ez azért nem meg-

terhelése a nagyközönségnek, mert más oldalról kiszámíthatlan előnyöket biztosít részére a közuti vasuti forgalom. Amellett tekintetbe kell venni, hogy a közuti vasutak térfoglalása nem határtalan. Csak bizonyos utcákon és ott szigoruan elhatárolt területen mozognak a közuti vasutak kocsijai. A járókelők figyelmének csakis a sinekre kell irányulnia, hogy meg legyen óva az elgázoltatás veszélyétől. Fontos dolog más részről hogy a közlekedési szabályok egyésegsek legyenek. Így például meg legyen határozva, hogy kettős vágány esetén a vágányokon mindig ugyanazon irányban közlekedjenek a kocsik, nehogy a nagyközönség megszokás folytán kerüljön veszélybe. Este az utcák a nappali világításhoz hasonlóan legyenek megvilágítva.“

* **Gyoma—kondorosi h. é. vasut.** A kereskedelemügyi miniszter Márkus Ágoston bpesti mérnöknek az államvasutak Gyoma állomásától Endrőd község határain át a békés esanádi h. é. vasutak Kondoros állomásáig vezetendő rendes nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **Az orosz vasutak biztonsága.** Az orosz vasutak biztonságáról érdekes statisztika jelent meg Szent Pétervárott. Kiténik ebből, hogy 1900—902-ben nem kevesebben, mint 376 szor intéztek merényletet orosz vasutak ellen és pedig vagy megrongálták a sineket, felgyújtották vagy másképp tettek kárt vasuti hidakban. Az összes esetek 10 százalékánál tényleg vasuti katasztrófák következtek be. Nem esoda, hogy az orosz minisztérium ennek a sok merényletnek az ellensúlyozására mindenféle intézkedéshez nyul, különösen a szibériai és transzkaukázusi vonalakon. Így a vasuti és őrszemélyzetet felfegyverzik, az egyes állomásokat telefonnal kötik össze s a vasuti kocsikat villamos csengőkkel, az ajtókat belülről pedig különös zárral látják el. A sineket is jobban meg fogják világítani, különösen az állomások közelében, a legveszélyesebb helyeken pedig lovas őrszolgákat állítanak fel. Ezenkívül a vasuti alsóbb személyzetet lehetőség szerint kiszolgált katonákból akarják kiegészíteni.

* **Idyll a szibériai vasuton.** Egy orosz ujságban volt olvasható a következő, állítólag igaz történet: Egyik állomáson néhány órát kellett várnunk, mert a vonalon munkavonat volt. A közel fekvő ligetben hamarosan népmulatságot rendeztek. Egyszerre csak valahonnan kóborló muzsikusok kerültek elő, snapszot koztak és táncz kezdődött. Nemsokára mindenféle gyanus alakok voltak láthatók, mire a vonatkísérők figyelmeztették a közönséget, hogy legyen óvatos és a podgyászát szemmel tartsa. Egy építész, a ki holtrészegre leitta magát, fényes nappal ki-

fosztottak. Elvették tőle a revolverét, a tárcsáját, az óráját és egyebeket és mikor a többi utasok ezeket a tárgyakat visszakövetelték, meg akarták őket nyugtatni, hogy a pénzt „megbízható ember” vette gondozásba. A „megbízható ember” azonban ócska egyenruhában, vállán fegyverrel és végig szakadt ruhaujjjaival, az utasoknak nem tulságos megbízhatónak tűnt föl és követelték, hogy az elvett tárgyakat azonnal adják vissza. Erre aztán a szidalmak egész zöme zudult rájuk. A szürkület beálltakor a helyzet még aggrasz több volt. A hivatalnokok állig fölfegyverkezve járkáltak és lámpáikkal a kocsik alá világítottak. Egyik kocsiból valami elzüllött ficzkót húztak ki, kinek nem volt jegye, de annál több podgyásza, ami természetesen a többi utasoké volt. A podgyászoskocsi alatt egy másikat találtak, ki a kocsi padozatát a legbehatóbban vizsgálgatta, sőt próbaképpen már egy darab padlót ki is vágott. Tisztelegesen elnászpángolták és egy üres rabkocsiba zárták, hol kedvére szitkozódhatott. Más gyanus alakokat a kalauzok jól elverték s azután elzavarták a vonattól. Mindez úgy tűnt föl, mintha a vonat valami hadi tábor volna, mely az ellenség támadását minden pillanatban várja. A kalauzok nem egy esetet beszéltek el, mikor őket vagy társaikat az állomásokon kirabolták. Egy krasznajorszki katonatiszt hozzá tette, hogy egy zászlóalj, mely nem rég Irkutszkból Krasznajarszka menett, 500 wersznyi vonalon a vasut menetén 47 hullát talált. Reggelre a rabkocsiba zárt csavargó kifestette a kocsi ablakát és megszökött; egyik kalauztól ellopták az óráját. Mindez persze nem arra való volt, hogy az utasokat rózsás hangulatba ringassa.

* **Vonat kisiklás.** A Budapestről 10 órakor elinduló vonat a napokban Újszásznál kisiklott. Az utasokkal telt vonaton levők közül senkinek sem történt baja. Kemény János mozdonyvezető lélekjelenlétét el nem veszítve, rögtön megállította a vonatot s így a nagyobb veszedelemnek elejét vette.

* **Csarnok** rovatunk mai számunkból tér szűke miatt kimaradt.

* **Chrysanthemum-kiállítás Temesváron.** A nagy kertbarát, ő es. és kir. fensége József főherceg ur védnöksége alatt működő „Országos magyar kertészeti egyesület” a folyó évben, november hó 12., 13. és 14-én Temesvárott, a magyar kertműipar fészkében Chrysanthemum-kiállítást rendez, mely az eddigi Chrysanthemum-kiállításoknál már azért is jelesobbnak ígérkezik, mivel ennek a főrendezője Mühle Árpád ur, akinek az országban minden évben a legszebb és legnagyobb Chrysanthemum virágai vannak. A temesvári Chrysanthemum-kiállításon tehát ezen új divatvirágok kedvelői, bizony a legszebbet és legjobbat fogják látni ezekből.

Siegmeth-felolvasás Ruttkán.

Folyó hó 20-án este tartotta meg Siegmeth Károly m. á. v. főfelügyelő ur, a Magyarországi Kárpátgyesület keleti kárpát-osztályának ügyvivő alelnöke felolvasását árvaházi alapunk javára nagy és díszes közönség előtt. A felolvasás két részből állott, az I-ső részben „Vándorlás Rákóczi birodalmában” czim alatt a nagynevű és Európaszerte ismert felolvasó Felső Magyarországnak azon helyeit mutatta be, melyek a dicő fejedelem életében és hazánk történelmében is kiváló szerepet játszottak s a melyek a Rákóczi-család emlékéhez fűződnek. A felolvasást 91 gyönyörű vetített kép kísérte, melyek szemünk elé varázsolták ama helyeket.

A második részben 78 képet mutatott be Siegmeth Károly ur a Vág völgyének festői szépségű pontjairól.

A két rész között 10 percz szünet volt, mely alatt a zenekar kurucz nótákat adott elő.

A díszes közönség osztatlan tetszéssel kísérte az előadásokat s többször megéljenezte a nagynevű előadót.

Az előadásokat megelőzően Banovits László, lapunk szerkesztője ismertette árvaházi alapunk történetét, majd köszönetet mondott első sorban is Siegmeth Károly urnak nagy-lelkű és nemes szívé fáradozásáért, hogy árvaházi alapunk gyarapítására e kiváló becsü előadásokat megtartotta. Megköszönte továbbá az előadás technikai része körül Gamma debreczeni táviráda-ellenőr urnak kifejtett fáradozását s köszönetet mondott a ruttkai rendező bizottságnak s megjelenésükért a díszes közönségnek.

Az előadás után a fiatalság tánczra perült s a mulatság a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

Az előadás a jótékonycézra — a kiadások levonása után — 120 korona 04 fillért jövedelmezett árvaházi alapunk javára.

Felülfizettek: Ruttkay Ráth Péter ks. od. e. nőigazgató ur 10 kor., Epstein László főmérnök ur és Klein Ferenc ur vasuti vendéglős 5-5 koronát, Berecz József kir. tanfelügyelő ur 4 koronát, Schödlein József főellenőr ur, Friedmann Mór gyógyszerész ur és Paulinyi Gábor ur 2-2 koronát, Székely erdőtanácsos ur, Falk Kristof ks. od. hivatalnok ur, Komor János esperes-plébános ur, Hoffman Mór ks. od. főellenőr

ur, Frim József ks. od. főmérnök ur, Ditt rich Ottó ks. od. felügyelő ur, Kasztner m. á. v. főellenőr ur, Fridrich vágbesztercei áll. főnök ur, Tusza puchói áll. főnök ur és Latkovszky ur 1—1 koronát, azonkívül Olsavszky Gyula máv. állomásfőnök ur több apróbb kiadást a sajátjából fedezett. A villamos áramot a ks. od. vasut ingyen szolgáltatotta Fogadják a nemes lelkű adakozók hálás köszönetünket.

A hála szavaival kell megemlékeznünk újból is Siegmeth Károly főfelügyelő urról, ki nemeslelkűségével ezen a jótékony ezélt szolgáló estét lehetővé tette, meleg köszönetünket kell kifejeznünk Görgey László üzletvezető urnak a termék átengedéseért, Saayer Ferencz ks. od. főfelügyelő műhely főnök urnak, Epstein László főmérnök urnak és Olsavszky Gyula állomásfőnök urnak, a villamos áram bevezetése, illetve a rendezés körül kifejtett önzetlen buzgalomukért.

Innen-onnan.

Gyerekszáj.

— Nemde mamuskám, neked már nem lesz több gyereked?

— Ugyan hogy jösz erre a gondolatra, Margitkám?

— Óh, midőn tegnap azt mondottam: én nem hiszem, hogy a gyerekeket a gólya hozza, te azonnal azt kiáltottad: *Lám, lám, manapság már nincsenek többé gyerekek!*

Bíró előtt.

Bíró: Miért jön kend a törvényszékhez ilyen nagy fütykőssel?

Vádlott: Azt mondják, hogy jöjjen ide, de előre gondoskodjam megfelelő védelemről.

Nevető fejfa.

Pipájából épp a bagót verte,
Mikor a halál őt földig leteperte.
Mert a halál nem néz hivatalt s rangot,
Kire foga fájdul, rögrön reá esapott,
Igy juta e sirba Tenki Pál,
Ókelme már többé nem pipál.

Csak

Férj (a tengeri fürdőből hazatért nejéhez, ki bemutatja neki ottani trico-costümjét): Csak nem fürdött ebben az erkölcstelen ruhában?

Feleség (méltatlankodva): Hogy gondolsz ilyet, ebben csak a parti fővenyen sétálgattam!

Turista uton.

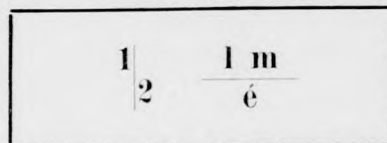
Vendéglős (a turistához): Mikor parancsolja uraságod, hogy felkeltsük?

Turista: Mühelyt frisset esapolnak.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betűrejtvény.

A helyes megfejtők között sorsolást fogunk megejteni s a nyertesnek egy éven át díjlanul fogjuk küldeni a „Haladást”.

Megfejtési határidő f. évi november hó 4. A helyes megfejtést és a sorsolás eredményét november hó 6-iki számunkban tesszük közzé.

A „Haladás” 43-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Örök béke.

A sorshuzás megejtve, nyertes lett:

Nyulászi Sándor,

kinek ezimére a „Haladást” egy évig díjlanul fogjuk küldeni.

Szerkesztői üzenetek.

Altiszt Zólyom. Forduljon a telekkönyvi hivatalhoz. **K. M.** Kassa. A kéredezett egyén sohasem volt tagja szerkesztőségünknek.

Ifj G. L. Kolozsvár. Wolf Keresztély absztrakt raczionalismusát a pedáns syllogismus eszközével fegyverző fel.

H. E. Miskolcz. Cégeket elvből nem ajánlunk ugyan, de mint tudjuk, disz karikás ostorok Tóth István ostorosnál Monoron kaphatók. Mint utólag értesülünk, szerzett időközben Budapestre költözött.

Sári Miskolcz. A kéredezett verset Arany János irta. **Előfizető neje Ruttka** Sorsjegy huzásáról sajnálatunkra nem adhatunk felvilágosítást.

Nem közölhetők: Kain és Ábel. A piros sapka. Emlékezés. Halottak estéje. K laud a gépkocsin.

Több levelre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: **Zsivkovics Antal**

Magyar királyi államvasutak
üzletvezetősége Debreczenben
18537/1904. III. szám.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni üzletvezetőség központjában és a hozzá tartozó vonalak állomásain, órházaiban az osztálymérnökségek, forgalmi főnökségek és fűtőházakban lévő óráknak, valamint a személyzetnek kiosztott intézeti tulajdont képező zseboráknak jó karban tar-

tása és javítása céljából 1906. évi január hó 1-től számítandó 3 évre új szerződés-ek fogtak köttetni, mely célból nyilvános pályázat hirdettetik.

A pályázatban csakis képesített és a debreczeni üzletvezetőség területén lakó önálló órárok vehetnek részt.

Az üzletvezetőség vonalai a pályáorák gondozása tekintetében négy csoportra vannak osztva, u. m.:

I. csoport.

A püspök-ladány—nagy-károlyi, kaba-nádudvari, nagy-károly—zilahi és sarmaság—szilágyosnyói vonalak Püspökladány állomás kizárásával, továbbá a debreczen—tiszalöki, debreczen—nagy-léti vártesi és sáránd—derecskei, a debreczen füzesabonyi vonal Füzesabony állomás kizárásával, végül az üzletvezetőség központja és szertára, összesen 436 kilométer.

II. csoport.

Nagy-károly—zimirci, nagy-boeskö—kis-boesköi, szigetkamara—aknaszlatinai, taraczköz—alsó-bercei, szatmár-németi—felsőbányai és szatmár—fehérgyarmati vonal, Nagy-Károly állomás kizárásával, összesen 372 kilométer és a szatmár-németi-i fogalmi főnökség.

III. csoport.

Királyháza—s-a-ujhelyi, csap—ungvári, bátyu—lo-woczei vonal Királyháza és S-A-Ujhely állomások kizárásával, összesen 251 kilométer, és a s-a-ujhelyi forgalmi főnökség.

Ezen vonalcsoport kezelésével megbízható pályáorás az építés alatt álló ungvár—ianki-i 102 klm. hosszú vonal megnyitása napjától, az ezen vonalon levő órák fentartását is elvállalni lesz köteles.

IV. csoport.

A debreczen—szerenesi, nyiregyháza csapi, nyir egyháza—mátészalkai, nyiregyháza—vásárosnaményi és a görögszállás—ohat—pusztaköcsi vonal, Debreczen, Szerenes és Ohat—Pusztaköcs állomások kizárásával, összesen 366 klm.

Az egyes csoportokra külön-külön adandó be az ajánlat a kilométerenkénti egységár kitételével.

Az ajánlatok pecséttel zárt borítékban üzletvezetőségünk titkárságához folyó évi november hó 10-ig küldendők be a boríték következő felirással látandó el:

„Ajánlat a 18537/1904 számhoz, pályáorási munkálatokra.”
A szerződési feltételekre nézve az üzletvezetőség III-ik osztálya (Piac-utca, Tiszapalota II-ik emelet) délelőtt 9—12 óra között adja meg a kellő felvilágosítást.

Kelt Debreczen, 1904. szeptember hó.

Az üzletvezetőség.

Magyar királyi államvasutak

160708/904. szám.

(Uj személydijszabás életbeléptetése a nagybánya—felsőbányai h. é. vasuton.)

Ezen vasuton a megnyitás napján zónarendszerű személydijszabás lépett életbe, mely a magyar királyi államvasutak dijszabáselárúsító irodájában (Budapest, Csengery utca 33. sz.) 20 fillérért kapható.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Külön töltve a Budapesti

Országos Casino és

Park Club

részére

LITTKÉ J.

es. és k. udv. szállító

Pécs és Budapest,

Szép-utca 3-ik szám.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül 100 klg. 50 kor., 50 klg. 26 kor. Egy 5 kilós pr baküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electr por Vállalat
Budapest, VIII., Agg-teleki-utca 15.

Van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint „Erzsébet“-hez címzett

gyógyszertáramat

a Vörösmarty- és Szirma utca sarkán, (ezelőtt Gordon-utca) megnyitottam.

Midőn kész szolgáltatást felajánlom, egyúttal legyen szabad b. figyelmét arra is felhívnom, hogy az összes vasuti alkalmazottak részér a gyógyszerek s állítását megkaptam és annak kiszolgálását gyorsan és pontosan eszközölöm s továbbá hogy nálam minden, a gyógyszerészethez tartozó különlegességek is kaphatók, úgymint:

„Szt. Antal“ kőszvény és rheuma elleni folyadék. Ára 70 fillér.

Szt. Antal pasztillák, mindenféle gyomorhaj, felhúvódás, rossz emésztés és étvágytalanság ellen Ára 60 fillér.

Tyukszemirtő „Pedin“, biztos hatású szer tyuk-zem és bőrkeményedés ellen, este reggel bekenni. Ára 60 fillér.

Erzsébet királyné gyögyvirág arczkréme, a szeplő és májfoltokat eltávolítja, az arcz és kéznek habszerű színt ad, hatása egészen biztos. Ára 90 fillér. Az üres tégely 10 fillérbe visszavéteik. Hozzá

Erzsébet gyögyvirág szappan, ára 60 fillér.

„Peditor“ biztos szer a lábizzadás, lábszag, kipálás és ebből származó bőrbajok ellen. A test minden részére alkalmazható Ára 70 fill r.

Dr. Moore fagybalzsam, a fagyos részeket este reggel bekenni, a fájdalmas viszketést megszünteti, hatása biztos Ára 70 fill.

Erzsébet k. száj-essentia 20—30 csepp egy pohár vízbe cseppentve az inyhust erősíti és a fogromlást megakadályozza. A szájnak kellemes ízt kölcsönöz. Ára 70 fill.

Balassa cseppek, étvágytalanság ellen Ára 70 fill.

„Magyarhoni balzsam b. pedrő“ nagy szaktekintélyek által kitűnőnek találtatott Ára kis doboz 30 fill., nagy doboz 45 fillér.

Erzsébet k. növény fogpora, kis doboz 50 fillér, nagy doboz egy korona.

Vidékre 2 korona megrendelésnél posta és csomagolás nem számítatik.

Mély tisztelettel vagyok alázatos szolgálója

Popovits Antal,

az „Erzsébet“-hez címzett gyógyszertár tulajdonosa.

35

Sürgőnyezim: Popovits gyógyszerész Miskolcz.

Értesítés!

Értesítjük lapunk olvasóközönségét, hogy a

Vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét

a közm. és közlekedési m. kir. miniszter 15841/1888. sz. rendelete alapján összeállítottuk és kiadtuk. *E jelenleg valóban hézagot pótló munka*

~ már elhagyta a sajtót! ~

➡ Ara 3 korona. ➡

Miskolcz, 1904. április 30.

A „HALADÁS“ szerkesztősége.

Előfizetések szerkesztőségünkhöz küldendők.